

[Aago Fogh.]

Når jeg fremhæver dette så stærkt, er det, fordi det er en af de ting, jeg påtalte som statsrevisor i sin tid, at staten havde arealer liggende, som blev vurderet som almindelig landbrugsjord til almindelig landbrugsjordværdi, trods det at de bevislig havde byggegrundsværdi i den kommune, hvori de var beliggende. Nu er dette forhold helt klart, så vidt jeg kan se. Ved vurderingen i 1964 må der ske dette, at disse arealer vurderes i overensstemmelse med den pris, der er betalt for arealer, der ligger omkring dem og i mange tilfælde ligger dårligere end dem, det vil sige til priser, der er 10 gange så høje. Jeg konstaterer også, at vi fik oplyst, at hvis en kommune ejer arealer i en anden kommune og disse arealer får byggegrundsværdi, skal de vurderes til deres virkelige værdi, og da er det de lokale vurderingsmyndigheder, der afgør, om arealerne er nødvendige for opretholdelsen af f. eks. et hospital, eller om det er forsvarligt at inddrage dem til byggegrunde som led i byens normale udvikling.

Alt det er jeg særdeles tilfreds med, det ligger helt på linje med de tanker, jeg har gjort mig derom. Men ved at høre forhandlingerne i dag og ved at høre forhandlingerne i udvalget har jeg fået det indtryk, at vore kommuner, og det gælder både sognekommuner og bykommuner, er alt for dårligt stillet, når de skal ud og købe jord. Det er en kendsgerning, der er kommet til udtryk fra mange sider, at vore kommuner, både sognekommuner og bykommuner, nødvendigvis må købe jord, og da er der ingen anden fremgangsmåde end at betale, hvad den mere eller mindre tilfældige jordsælger forlanger. Jeg kan nævne som et konkret eksempel fra Københavns omegn, at for en almindelig bondegård på 60 tdr. land, som kommunen nødvendigvis må købe for at få en naturlig udvikling, forlanger ejeren 3,3 mill. kr., og der er ingen vej uden om, prisen må betales, hvis kommunen vil have den jord. Jeg kunne nævne som det nyeste eksempel, at en kommune i Københavns amt nødvendigvis måtte købe en bondegård på ca. 60-70 ha; den måtte betales med en pris, der ligger et sted mellem 8 og 10 mill. kr., ganske simpelt af den grund at kommunen nødvendigvis måtte have den, og der var ingen anden mulighed end at blive ved

og blive ved, indtil man nåede til det formidable beløb, hvorefter sælgeren rejste til Schweiz med pengene. Om han bliver dernede, ved jeg ikke, men det forekommer mig at være helt urimeligt, at vi her i det danske folketing fortsat skal tolerere en sådan tilstand.

Så kan man spørge: på hvilken måde kan det ændres? Det kan gøres meget let; vi kan ikke gøre det i dag, men vi kan gøre det til næste år, når vurderingsloven skal tages op til revision. Den fremgangsmåde, jeg mener man kan anvende, er den ganske simple, at man siger til kommunerne, både amts- og bykommuner, at når bykommunerne har indenrigsministerens tilladelse, og når sognekommunerne har amtsrådets tilladelse, har de ret til, hvis de ønsker at erhverve et areal, at gå frem på følgende måde. Lad os tage som eksempel et areal, der er vurderet til 400.000 kr. Man byder det dobbelte, 800.000 kr., men sælgeren vil stadig væk ikke sælge, fordi han håber at kunne få en højere pris. Da burde efter mit skøn kommunen have ret til at forlange, at jorden omgående omvurderes og vurderes mindst til det, der er budt for den, og så beskattes derefter. Da er jeg bombesikker på, at i løbet af ganske kort tid vil sælgeren melde sig og være villig til at handle. Det kan ikke være rimeligt, at det offentlige skal finde sig i, at de, der tilfældigvis besidder arealer, som det offentlige nødvendigvis må gøre brug af for at fremme en fornuftig udvikling, en udvikling, der kræves af samfundet, skal have en betaling, der passer vedkommende sælger.

Det er da klart, at jeg er tilhænger af, at sælgeren skal behandles rimeligt, han skal have en sådan betaling, at han kan købe en anden tilsvarende ejendom, og han skal også have en sådan betaling, at han får en rimelig erstatning og godtgørelse, fordi han må flytte; men han skal ikke kunne få samfundet på den måde, det sker nu, og bagefter kunne rejse til udlandet med pengene.

Derfor skal jeg sige ganske kort, at det ændringsforslag, der er stillet om at forhøje de 50 pct. til 75 pct., kan jeg tiltræde. Men jeg må måske føje til, at jeg tillægger det ikke nogen væsentlig betydning, for de fisk, der er tale om, er af en helt anden